

Metodika k výučbe predmetu Právo duševného vlastníctva a informačných technológií

**v rámci magisterského študijného programu Aplikovaná informatika
(aktivita A2 - Tvorba metodík a vzdelávacích materiálov pre účely vzdelávania v oblasti
kybernetickej a informačnej bezpečnosti)**

Košice, marec 2026

Názov predmetu: Právo duševného vlastníctva a informačných technológií

Kód predmetu: KOP/PDVaIT/22

Krátka anotácia predmetu:

Predmet poskytuje študentom komplexný prehľad o právnej ochrane duševného vlastníctva v digitálnom prostredí s dôrazom na aktuálne problémy informačnej spoločnosti. Prostredníctvom analýzy rozhodnutí, prezentácií a riešenia modelových prípadov prepája teoretické poznatky s ich praktickou aplikáciou v oblasti autorského a priemyselného práva v informačnej spoločnosti .

Cieľová skupina:

Študenti bakalárskeho a magisterského štúdia programov informatiky, aplikovanej informatiky a práva (Ib, PLB4d, AIb, PB3d).

Ciele vzdelávania

Cieľom vzdelávania je poskytnúť študentom praktické informácie z oblasti ochrany duševného vlastníctva v digitálnom priestore. Okrem základného legislatívneho rámca ochrany duševného vlastníctva vyplývajúceho z budovania jednotného digitálneho trhu sú študenti konfrontovaní s aktuálnou judikatúrou a praktickými príkladmi. Vo výuke sú analyzované zásadné rozhodnutia z oblasti duševného vlastníctva, ktoré sú diskutované v kontexte aktuálneho vývoja informačnej spoločnosti a digitálneho prostredia. Prezentáciou zvolenej témy a riešením modelových prípadov z oblasti autorského práva a priemyselných práv sa účinne spája teória s praxou.

Stručná osnova predmetu:

1. Právo duševného vlastníctva v digitálnom prostredí. Systém práva duševného vlastníctva. Právna regulácia, zodpovednostné vzťahy na internete, stratégia ochrany duševného vlastníctva na jednotnom digitálnom trhu.
2. Autorské právo a informačné technológie. Vytváranie a používanie autorských diel na internete. Právna ochrana databáz, počítačových programov. Počítačové pirátstvo, počítačová kriminalita. Právna aspekty webových sídel a hypertextových odkazov. Výnimky a obmedzenia autorského práva na jednotnom digitálnom trhu.
3. Zmluvné záväzky v kyberpriestore s osobitným zreteľom na predmety duševného vlastníctva. Verejné licencie v autorskom práve.
4. Práva výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov, výrobcov audiovizuálnych záznamov a rozhlasových a televíznych vysielateľov v digitálnom prostredí.
5. Právo priemyselného vlastníctva a informačné technológie. Patenty, dizajny, ochranné známky, obchodné mená, doménové mená. Systém registrácie doménových mien. Spory o doménové mená. Cybersquatting.
6. Vymožitelnosť práv duševného vlastníctva na internete. Uplatňovanie princípu teritoriality a riešenie otázok založenia príslušnosti súdov v sporoch z duševného vlastníctva zo zmluvných a mimozmluvných záväzkov na internete. Súdna a mimosúdna ochrana duševného vlastníctva, alternatívne riešenie doménových sporov.
7. Právo duševného vlastníctva, ochrana osobných údajov a dát. Základné práva a slobody a ochrana duševného vlastníctva. Ochrana súkromia na internete a DRM. Kolízne aspekty práva na ochranu osobných údajov, slobody podnikania, slobody prejavu a práva na informácie s autorským právom.

Odporúčaná literatúra:

HUČKOVÁ, R., TREŠČÁKOVÁ, D., RÓZENFELDOVÁ, L.: Právo informačných a komunikačných technológií. Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Košice, 2019

POLČÁK, R. a kol. Právo informačných technológií, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018

HUSOVEC, M. a kol. Právo informačných a komunikačných technológií 1, TINCT, 2021.

ANDRAŠKO, J. a kol. Právo informačných a komunikačných technológií 2., TINCT, 2021.

ČERMÁK, JR. PELIKÁNOVÁ, R.: Právní aspekty doménových jmen. Praha: Linde, a.s., 2000.

DOBŘICHOVSKÝ, T. Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví v kontextu evropského práva, dohody TRIPS a činnosti WTO. Praha: Linde, 2004.

GREGUŠOVÁ, D. a kol. Právo informačných a komunikačných technológií. Bratislava, STU, 2005.

BÜLLESBACH, A. – POULET, Y. – PRINS, C.: Concise European IT Law, Kluwer Law International, 2006.

HUSOVEC, M. - LOUČKA, M. Vybraná judikatura z oblasti doménových sporů. Praha: Wolters Kluwer, 2019. HUSOVEC, M. Zodpovednosť na internete podľa českého a slovenského práva, Praha: CZ.NIC, 2014. POLČÁK, R., KOŠČÍK, M. a kol. European ICT Law. Texts, Cases, Materials. Brno: Tribun, 2011.

MATEJKA, Ján. Internet jako objekt práva : hledání rovnováhy autonomie a soukromí. Praha: CZ.NIC, 2013. POLČÁK, R. – KOŠČÍK, M. a kol.: European ICT Law 2013. Texts, Cases, Materials. Brno Tribun 2013.

POLČÁK, R. Právo na internetu - spam a odpovědnost ISP. Brno: Computer Press, 2007.

POLČÁK, R. Internet a proměny práva. 1. vyd. Praha: Auditorium, 2012. 388 s. edite Téma.

SMEJKAL, V. Právo informačních a telekomunikačních systémů. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. ŠVIDROŇ, J. a kol.: Právo duševního vlastnictví v informační společnosti a v systému práva. Bratislava: VEDA, 2009.

TELEC, Ivo. Právo duševního vlastnictví v informační společnosti. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Leges, s. r. o., 2015.

TELEC, I., TŮMA, P. Autorský zákon: Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019

VOJČÍK, P. et. al. Právo duševního vlastnictví. 2. upravené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014.

Vyučující:

- doc. JUDr. Renáta Bačárová, PhD. LL.M.

Poznámky:

PLÁN [OBNOVY]

Detailná osnova predmetu

Téma 1: Právo duševného vlastníctva v digitálnom priestore

Obsah:

Digitálne prostredie, právna regulácia práva duševného vlastníctva (PDV) a systém práva duševného vlastníctva.

Podtémy:

- Pojem, pramene a systém práva duševného vlastníctva
- Jednotný digitálny trh a jeho právne základy
- Vzťah PDV k verejnému a súkromnému právu

Odporúčané metódy: prednáška, praktický seminár: diskusia o podmienkach absolvovania predmetu a skúškových požiadavkách

Téma 2: Autorské právo a informačné technológie I.

Obsah: Vytváranie a používanie autorských diel na internete. Právna ochrana databáz, počítačových programov. Počítačové pirátstvo, počítačová kriminalita. Právne aspekty webových sídel a hypertextových odkazov.

Podtémy:

- Predmet autorského práva a IT
- Pojmové znaky autorského diela
- Autorstvo a subjekty autorského práva
- Vznik, obsah a trvanie autorského práva
- Databázy a právo k databáze *sui generis*
- Ochrana počítačových programov, počítačové pirátstvo, počítačová kriminalita

Odporúčané metódy: prednáška, diskusia, seminár s prezentáciou seminárnej práce.

Téma 3: Autorské právo a informačné technológie II.

Obsah: Výnimky a obmedzenia autorského práva na jednotnom digitálnom trhu.

Podtémy:

- Dovoľené spôsoby použitia autorských diel na internete - trojkrokový test
- Použitie diela na účely slobody prejavu a práva na informácie

- Použitie diela na sociálne, vzdelávacie, vedecké, kultúrne, úradné a iné účely
- Použitie diela s minimálnym hospodárskym významom
- Propagácia výstavy a dražby umeleckého diela

Odporúčané metódy: prednáška, diskusia, seminár s prezentáciou seminárnej práce.

Téma 4: Zmluvné záväzky v digitálnom priestore a autorské právo

Obsah: Zmluvné záväzky v autorskom práve a osobitosti zmluvnej regulácie v digitálnom priestore.

Podtémy:

- Typy a druhy zmlúv v autorskom práve a IT
- Zmluva o dielo v autorskom práve a IT
- Licenčná zmluva v autorskom práve a IT
- Verejné licencie v autorskom práve
- Osobitné režimy tvorby v autorskom práve a IT

Odporúčané metódy: prednáška, diskusia, seminár s prezentáciou seminárnej práce.

Téma 5: Práva príbuzné a práva súvisiace s autorským právom v digitálnom priestore

Obsah: Právo výkonných umelcov, právo výrobcov zvukových záznamov, právo výrobcov audiovizuálnych záznamov, právo rozhlasových a televíznych vysielateľov, právo vydavateľov periodík a aktuálne otázky ich ochrany v digitálnom prostredí.

Podtémy:

- Umelecké výkony a digitálne prostredie
- Zvukové a audiovizuálne záznamy a digitálne prostredie
- Vysielanie a digitálne prostredie
- Periodiká a nové výhradné majetkové práva vydavateľa periodika

Odporúčané metódy: prednáška, diskusia, seminár s prezentáciou seminárnej práce.

Téma 6: Právo priemyselného vlastníctva a informačné technológie

Obsah: Právna ochrana vybraných predmetov priemyselného vlastníctva v digitálnom prostredí. Vplyv digitalizácie na výkon a vymožitelnosť práv priemyselného vlastníctva.

Podtémy:

- Patenty a IT
- Dizajny a IT
- Ochranné známky a IT
- Obchodné meno a IT

Odporúčané metódy: prednáška, diskusia, seminár s prezentáciou seminárnej práce.

Téma 7: Zmluvné záväzky v digitálnom priestore a právo priemyselného vlastníctva

Obsah: Zmluvné záväzky v práve priemyselného vlastníctva a osobitosti regulácie v digitálnom priestore. Relevantná právna úprava. Osobitosti vytvárania a používania predmetov priemyselného vlastníctva v digitálnom prostredí.

Podtémy:

- Typy a druhy zmlúv v práve priemyselného vlastníctva a IT
- Zmluva o dielo na predmety chránené právom priemyselného vlastníctva a IT
- Licenčná zmluva na predmety priemyselného vlastníctva a IT

Odporúčané metódy: prednáška, diskusia, seminár s prezentáciou seminárnej práce.

Téma 8: Doménové mená

Obsah: Systém registrácie doménových mien..

Podtémy:

- Doménové mená a kolízia ochrany s právami na označenie
- Spory o doménové mená. Cybersquatting
- Riešenie sporov, ADR.

Odporúčané metódy: prednáška, diskusia, seminár s prezentáciou seminárnej práce.

Téma 9: Vymožitelnosť práv duševného vlastníctva na internete

Obsah: Uplatňovanie princípu teritoriality a riešenie otázok založenia príslušnosti súdov v sporoch z duševného vlastníctva zo zmluvných a mimozmluvných záväzkov na internete.

Podtémy:

- Súdna a mimosúdna ochrana duševného vlastníctva.
- Alternatívne riešenie sporov z porušenia duševného vlastníctva.

Odporúčané metódy: prednáška, diskusia, seminár s prezentáciou seminárnej práce.

Téma 10: Zodpovednostné vzťahy na internete

Obsah: Stratégia ochrany duševného vlastníctva na jednotnom digitálnom trhu. Povinnosti a zodpovednosť poskytovateľa služby zdieľania obsahu on-line.

Podtémy:

- Vývoj a ciele stratégie ochrany DV v rámci jednotného digitálneho trhu EÚ.
- Legislatívne nástroje EÚ na ochranu duševného vlastníctva v digitálnom prostredí.
- Postavenie a právna definícia poskytovateľa služby zdieľania obsahu on-line.
- Povinnosti poskytovateľov služieb zdieľania obsahu podľa smernice o autorskom práve na digitálnom trhu.
- Mechanizmy predchádzania porušovaniu autorských práv (notice and takedown, upload filtre).
- Zodpovednosť poskytovateľov za obsah nahraný používateľmi a jej limity.
- Výnimky a obmedzenia zodpovednosti (safe harbour režim a jeho transformácia).
- Judikatúra Súdneho dvora EÚ týkajúca sa zodpovednosti online platforiem.
- Praktické dopady regulácie na fungovanie digitálnych platforiem a tvorcov obsahu.

Odporúčané metódy: prednáška, diskusia, seminár s prezentáciou seminárnej práce.

Téma 11: Právo duševného vlastníctva, ochrana osobnosti a osobných údajov v digitálnom priestore

Obsah: Ochrana osobných údajov v kontexte ochrany predmetov duševného vlastníctva na internete. Podobizne fyzických osôb, písomnosti fyzickej osoby, zvukové a zvukovo-obrazové záznamy v digitálnom priestore.

Podtémy:

- Ochrana práv používateľov a sloboda prejavu v kontexte digitálnych platforiem.
- Definícia osobných údajov
- Konflikty medzi ochranou osobnosti, osobných údajov a PDV

Odporúčané metódy: prednáška, diskusia, seminár s prezentáciou seminárnej práce.

Téma 12: Základné práva a slobody a ochrana duševného vlastníctva na internete

Obsah: Ochrana súkromia na internete

Podtémy:

- Kolízne aspekty práva na ochranu osobných údajov na internete
- Sloboda podnikania na internete
- Sloboda prejavu a práva na informácie na internete.
- DRM

Odporúčané metódy: prednáška, diskusia, seminár s prezentáciou seminárnej práce.

Podmienky hodnotenia

Forma ukončenia: klasifikované hodnotenie.

Záverečná skúška

Podmienkou pre udelenie hodnotenia je vypracovanie seminárnej práce na tému odkonzultovanú a schválenú vyučujúcou a jej prezentácia na seminári. Tému seminárnej práce si vyberá študent/ka v rámci okruhu tém osnovy predmetu. Seminárna práca má spravidla rozsah od 5 do 10 normostrán. Na formálnu úpravu seminárnej práce vrátane požiadavky na dodržanie citačnej normy sa primerane použijú ustanovenia vnútorného predpisu platného na UPJŠ, ktorý sa týka základných náležitostí záverečných prác v aktuálnom znení. Popis citácií dokumentov bude akceptovaný, ak bude realizovaný podľa normy ISO 690 a ISO 690-2.

V seminárnej práci sa hodnotí splnenie formálnych a obsahových náležitostí nasledovne: štruktúra práce a použité metódy vedeckej práce (maximálne 2 body), preukázanie teoretických vedomostí o spracovávanej téme a tvorivý vklad študenta/ky (maximálne 2 body), práca s literatúrou, judikatúrou a inými informačnými zdrojmi (maximálne 2 body), dodržiavanie základných noriem pre formálnu úpravu práce, dodržiavanie citačných noriem, grafická a estetická úprava práce, jazyková stránka (maximálne 2 body). Odprezentovanie práce, diskusia a odpovede na otázky maximálne 12 bodov. Maximálny počet bodov z predmetu je 20, pričom stupnica hodnotenia je nasledovná: získanie 10 bodov a menej je FX, získanie 11-12 bodov je E, získanie 13-14 bodov je D, získanie 15-16 bodov je C, získanie 17-18 bodov je B, získanie 19-20 bodov je A.

Spôsob obhajoby: vypracovanie seminárnej práce na tému odkonzultovanú a schválenú vyučujúcou a jej prezentácia na seminári, prezentácia hlavných záverov, diskusia a odpovede na otázky.